

[Kim Behnke]

modvirke den stigende arbejdsløshed i samfundet?»

Af Klaus Hækkerup (S) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 9/4 91. Fremme af forespørgslen vedtaget 16/4 91).

Begrundelse

Klaus Hækkerup (S):

Det er en meget vigtig debat, vi skal have her i dag. I februar havde vi en debat om foranstaltninger for udskrevne psykiatriske patienter. Debatten endte med vedtagelse af et dagsordensforslag, der pålagde regeringen at forstærke udbygningen med distriktspsykiatriske enheder. Disse forhold skulle inddrages i de årlige økonomiske forhandlinger mellem staten og kommunerne, således at udbygningen skulle tilstræbes tilendebragt den 1. januar 1994.

Den 16. april i år havde vi så i Folketinget . . .

Formanden:

Jeg gør medlemmerne opmærksomme på, at vi er midt i begrundelsen for en forespørgsel. Jeg beder om, at man lytter til den i stedet for at tale med hinanden.

Klaus Hækkerup (S):

. . . en debat om afvikling af ventelisterne til dagforanstaltninger for børn. Debatten endte med vedtagelse af et dagsordensforslag, der opfordrede regeringen til at lade spørgsmålet om ventelisterne til daginstitutioner og dagpleje indgå i de økonomiske forhandlinger mellem regeringen og kommunerne.

Den 25. april i år havde vi så en debat om, hvad regeringen agter at gøre for at forhindre de igangværende serviceforringelser for ældre og handicappede. Denne debat endte med vedtagelse af et dagsordensforslag, der opfordrede regeringen til at gennemføre en ældrepolitik, der sikrer en fastholden af det nuværende servicetilbud og en nødvendig udbygning til det stigende antal ældre og handicappede. Også disse forhold skulle indgå i de årlige økonomiske forhandlinger mellem regeringen og kommunerne.

Debatterne og de efterfølgende dagsordensvedtagelser var udtryk for, at kommunerne og amtskommunerne er økonomisk klemte i dag. Også de mange, mange meldinger, vi hører rundt om fra kommunerne og de mange mel-

linger, vi hører fra borgere i kommunerne, fremhæver den klemte økonomiske situation, kommunerne er i, og det pres, den situation øver i nedadgående retning på det kommunale serviceniveau.

Presset på kommunerne er stort. Øget udnyttelse af fradragsmuligheder ved skatteopgørelsen, vigende beskatningsgrundlag, stigende arbejdsløshed og forøget indsats for ungdomsledige og langtidsledige har anbragt kommunerne i en overordentlig ubehagelig klemme mellem øgede udgifter og faldende indtægter.

Socialdemokratiet ønsker med denne debat at slå fast, at der skal skabes politisk baggrund for, at kommunerne får økonomisk mulighed for at løse deres serviceopgaver som f.eks. hjemmehjælp, dagforanstaltninger og folkeskoleundervisning på et forsvarligt og tilfredsstillende niveau, og hvordan sikrer Folketinget så det? Ja, det er netop det, der er grundlaget for den forespørgsel, vi i dag har rejst over for regeringen.

Besvarelse

Finansministeren (Henning Dyremose):

I en årrække har der været bred politisk enighed om, at den kommunale økonomi har en sådan vægt i samfundsøkonomien, at den nødvendigvis må indpasses i den samlede økonomiske politik. Denne tilpasning er i flere år sket ved frivillige aftaler mellem regeringen og de kommunale organisationer, og det synes vi er et godt og bærende princip også for så vidt angår fremtiden.

Aftalerne har været en medvirkende årsag til, at det er lykkedes for den kommunale sektor at bryde 1960'ernes og 1970'ernes kraftige vækst i driftsudgifterne. Fra en vækst i de to tidligere årtier på 3-4 pct. om året blev realvæksten i 1980'erne reduceret til under 1 pct. om året. Det har i de seneste år været et centralt punkt i aftalerne, at de kommunale skatter bør udvise faldende tendens og i hvert fald ikke må stige. Dette har været med til at øge befolkningens forståelse for de indgåede aftaler mellem regeringen og kommunerne. Regeringen og de kommunale parter aftalte således i 1989, at primærkommunernes beskatningsniveau skulle reduceres med 0,2 procentpoint. Denne aftale blev bekræftet i foråret 1990, hvor det blev aftalt, at kommunernes beskatningsniveau i 1991 ikke måtte overstige det aftalte for 1990. Samti-